

ІНВЕСТИВАННЯ В АКЦІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ БІРЖОВИХ ТОРГІВЕЛЬНИХ МАЙДАНЧИКІВ

Н.О. ВОЛГІНА, ст. викладач

К.О. САЧКО, студентка

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

За сучасних умов розвитку світових економічних та глобалізаційних процесів біржі стають універсальними торгівельними майданчиками, за допомогою яких відбуваються торгівля великою кількістю фінансових інструментів. Ці майданчики активно використовуються учасниками ринку для реалізації різних цілей, зокрема інвестування та хеджування.

Інвестування на фінансових ринках являє собою процес вкладання вільних коштів у фінансові активи, вибір яких здійснюється відповідно до обраної мети, з урахуванням схильності до ризику та прийнятного для інвестора рівня доходності. Біржові майданчики виконують в цьому процесі активну роль, яка полягає, насамперед, у встановленні ефективних цін на фінансові інструменти та забезпеченні доступу до статистичної та аналітичної інформації, необхідної для прийняття інвестиційних рішень та формування інвестиційної стратегії.

Навіть за умови розширення спектру фінансових інструментів, торгівля якими здійснюється на провідних біржах, значна частина портфельних інвесторів, яка прагне вкласти вільні кошти в фінансові активи на відносно тривалий термін, обирають в якості такого активу цінні папери. В свою чергу серед цінних паперів найбільший інтерес зберігається щодо інвестування в акції компаній через наступні чинники:

- доступність фінансового інструмента для інвесторів;
- вищу доходність в довгостроковій перспективі порівняно з розміщенням коштів на банківських рахунках;

- забезпечення захисту інвестиційного капіталу від інфляції та впливу економічної кризи на його вартість.

Інвестування в акції являє собою приклад довгострокового інвестування. Стратегія довгострокового інвестування підходить для інвесторів, які готові інвестувати на значний термін (3-5 років), будують інвестиційні рішення на висновках фундаментального аналізу, прогнозах стану окремих економік та перспектив розвитку фондового ринку.

Акції приносять власнику два види доходу: дохід від зростання вартості акції в часі та дивідендний дохід. Тож, обираючи акції в якості об'єкта вкладання капіталу, інвестор має визначитися з пріоритетною метою інвестування, а саме: в пріоритеті для нього є отримання стабільного (бажано зростаючого) дивідендного доходу, або важливішим для нього є зростання вартості вкладеного капіталу за рахунок збільшення ринкової вартості акції.

З огляду на це, загально прийнято виділяти два види акцій для інвестування залежно від кінцевої мети:

- акції зростання;
- дивідендні акції.

Акції зростання забезпечують інвестору можливість отримати значні прибутки, проте характеризуються більш високим рівнем інвестиційного ризику. Вибір цього виду акцій підходить інвесторам, які прагнуть значного приросту капіталу, і який вони розраховують отримати за рахунок зростання курсової вартості акцій у часі. За такими акціями, як правило, дивіденди не виплачуються або їх розмір є невисоким.

Дивідендні акції мають входити до фондового портфеля будь-якого інвестора, особливо актуальними вони є за розвитку кризових явищ в економіці. Акції цієї групи характеризуються високим рівнем дивідендних виплат на вкладений капітал, водночас обмежені можливості зростання ринкової вартості. Дивідендні акції підходять консервативним інвесторам, націленим на безпечні вкладення і отримання стабільного пасивного доходу на інвестований капітал.

Порівняльна характеристика акцій зростання та дивідендних акцій за обраними критеріями представлена в таблиці 1.

Таблиця 1. – Акції зростання та дивідендні: головні відмінності

Критерій	Акції зростання	Дивідендні акції
Рівень ризику	високий (акції startup-компаній з коротким терміном операційної діяльності та високотехнологічних компаній, які впроваджують інновації)	низький (акції стабільних компаній, які мають тривалу ринкову історію і довели свою успішність за різних умов ведення бізнесу)
Час для інвестування	ринок у стадії зростання, відновлення та зростання світових економік	навіть за умов економічного спаду забезпечують інвестору стабільний грошовий потік
Необхідний капітал для отримання значного доходу	дають можливість отримати значний дохід навіть за невеликого розміру інвестованих коштів	забезпечують високий розмір пасивного доходу за умови інвестування в акції значних сум капіталу
Термін отримання доходу	значні суми доходу можливо отримати навіть в короткостроковому періоді	значні доходи накопичуються в довгостроковому періоді

Після визначення виду акцій для інвестування з точки зору досягнення мети, наступним кроком інвестора є вибір акцій компаній, з яких він формуватиме свій інвестиційний портфель. Іншими словами, завданням інвестора є вибір компаній, акції яких забезпечать йому першу чи другу інвестиційну мету – зростання вартості акцій або стабільний дивідендний дохід.

Для того, щоб акції мали значний потенціал зростання вартості, компанія має відповідати вимогам: забезпечувати щорічний стабільний темп зростання прибутку на рівні 11-15% і більше; демонструвати регулярне постійне зростання чистого прибутку в розрахунку на одну звичайну акцію, що перевищує темп зростання економіки в цілому.

Отримання високого рівня доходності інвестицій в акції за рахунок зростання їх вартості здатні забезпечити успішні startup-проекти і високотехнологічні компанії, які належать до наступних сфер: аерокосмічної, фармацевтичної, електронної промисловості, виробництва обчислювальної техніки і телекомунікаційного обладнання, високоточного наукового і медичного обладнання. В таблиці 2 представлено перелік компаній з найбільш високими темпами зростання вартості за 5 років.

Таблиця 2 – Перелік компаній групи акцій зростання

Компанія	Біржовий тікер акцій	Основний торгівельний майданчик	Зростання вартості за 5 років, %	Середньоріч ний темп зростання, %
1	2	3	4	5
Tesla	TSLA	NASDAQ	+2 059,75	+411,95
AMD	AMD	NASDAQ	+1 147,64	+229,528
Nvidia	NVDA	NASDAQ	+953,63	+190,73
Lattice Semiconductor	LSCC	NASDAQ	+850,41	+170,082
Trex Company	TREX	NYSE	+570,14	+114,028
LamResearchCorpo ration	LRCX	NASDAQ	+505,47	+101,094
United Microelectronics Corporation	UMC	TWSE	+486,17	+97,234

Складено на основі джерела [1]

Найвищу дивідендну доходність забезпечують акції компаній, які: мають довгу історію діяльності; генерують набагато більший вільний грошовий потік, ніж середній у галузі; мають «хороші» баланси; постійно підтримують і збільшують свої дивіденди, причому їх розмір є вищим за рівень інфляції. Це відомі стабільні компанії - так звані «блакитні фішки», які

щорічно збільшують виплати дивідендів та відповідають вимогам ринкової капіталізації та ліквідності, акції яких включені до розрахунку біржових індексів (наприклад, S&P 500). Вони є індикаторами фондового ринку, на підставі їх роблять економічні прогнози та передбачають зміни.

Обираючи дивідендні акції, інвестору слід звернути увагу на історію дивідендних виплат, темпи зростання операційного грошового потоку та стан балансу, що доводить здатність компанії продовжувати платити дивіденди і забезпечувати їх зростання. Прикладами можуть служити дані дивідендної доходності акцій наступних компаній: TheCoca-ColaCompany (KO) – 2,78%; Johnson&Johnson (JNJ) – 2,44%; McDonalds (MCD)– 2,07%.

Список використаних джерел:

1. Google Финансы. URL: <https://www.google.com/finance/>. (дата звернення 08.01.2022)